

Vabariigi Valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu kohta esitatud märkuste kooskõlastustabel

Esitatud märkused ja ettepanekud:	
Haridus- ja Teadusministeerium	
Eelnõuga jäetakse Vabariigi Valitsuse seaduse § 79 lõikest 2 välja sõnad „üksnes juriidilist“. Pärast muudatust oleks norm järgmine: „Riigisekretäriks võib olla kõrgharidust omav isik.“ Normi saab mõista kaheti: 1) riigisekretäril peab olema kõrgharidus; 2) ka kõrgharidusega isik võib olla riigisekretär. HÕNTE §15 lg 2 kohaselt peab seaduseelnõu keel olema selge, ühetähenduslik ja täpne. Kui eelnõu väljatöötajal on soov säilitada riigisekretäril kõrghariduse nõue, on sobiv sõnastus näiteks: „riigisekretäril on kõrgharidus“.	Arvestatud. Eelnõu teksti muudetud.
Seletuskirjas peab olema selgelt näidatud mehhanism, mis tagab riigisekretäri õiguslaste küsimuste lahendamise juhul, kui riigisekretäril puudub juriidiline haridus. Vabariigi Valitsuse seadus näeb riigisekretäri ülesannetena mh õiguslike küsimuste lahendamist – § 81 lg 2 „Riigisekretär jälgib, et Vabariigi Valitsuse õigusaktide eelnõud oleksid vastavuses põhiseaduse ja muude seadustega.“; § 81 lg 4 „ Riigisekretär keeldub kaasallkirja andmast, kui Vabariigi Valitsuse määrus või korraldus ei vasta põhiseadusele või seadustele. Keeldumise esitab riigisekretär Vabariigi Valitsusele kirjalikult motiveerituna ja see lisatakse Vabariigi Valitsuse istungi protokollile. Kui Vabariigi Valitsus jääb endise otsuse juurde, annab riigisekretär oma kaasallkirja. Riigisekretäri kirjalik seisukoht lisatakse Vabariigi Valitsuse määrusele või korraldusele ja see saadetakse viivitamata õiguskantslerile.	Selgitame: Riigisekretär on tippjuht, kelle roll eeldab laiaulatuslikke teadmisi ja kogemusi, mitte ainult õiguslastes vallas, vaid ka näiteks haldus-, juhtimis- ja poliitilises sfääris. Seetõttu ei piirata eelnõu kohaselt riigisekretäriks sobivate isikute ringi edaspidi vaid juriidilist kõrgharidust omavate isikutega. Riigisekretäri juriidilise hariduse nõudest loobumine ei ole valitsuse õiguspärast ja sujuvat otsusetegemist takistav asjaolu. Riigisekretär saab oma õiguslaste ülesannete täitmisel toetuda Riigikantselei õigusekspertidele. Täiendatud seletuskirja.
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	
1.1. Sõnastada eelnõu § 1 punktis 2 esitatud § 59 lõike 1 ja seletuskirja lisaks 1 olevas muutmist vajavate Vabariigi Valitsuse ja ministri määruste loetelus	Mitte arvestatud.

<p>Vabariigi Valitsuse määruste muutmise eelnõu kavandi §-s 6, millega muudetakse Vabariigi Valitsuse 23. detsembri 1996. a määrusega nr 319 „Justiitsministeeriumi põhimääruse kinnitamine“ kinnitatud „Justiitsministeeriumi põhimäärust“, punkti 2 tekst järgmiselt: „(1) Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisalas on õigusloome koordineerimine, õiguspoliitika, sealhulgas kriminaalpoliitika kavandamine ja elluviimine, õigusaktide süstematiseerimine ja Riigi Teataja väljaandmine, esimese ja teise astme kohtute, prokuratuuri ja vanglate tegevuse, kohtuekspertiisi, notarite ametitegevuse ja õigusteenuse korraldamine, samuti välisriigi kodaniku või kodakondsuseta isiku välisriigile väljaandmise otsustamine, intellektuaalse omandi valdkonna koordineerimine, konkurentsijärelevalve poliitika kujundamine ja konkurentsijärelevalve korraldamine, järelevalve kohaliku omavalitsuse üksuste haldusaktide üle, andmekaitsealased küsimused, digiühiskonna poliitika kavandamine ja elluviimise koordineerimine, digiarengu ja küberturvalisuse üleriigiline korraldamine ja järelevalve, sealhulgas teenuste, andmete, tehisintellekti, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia rahastuse, välisvahendite, väliskoostöö, arhitektuuri, tehnoloogia, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia oskuste ning -õiguse valdkondades ja valdkondadega seotud teadmuse tõstmine kogukondades, riigi infosüsteemide, sealhulgas kesksete võrgu- ja infosüsteemide arendamise koordineerimine, telekommunikatsiooni korraldamine ning ministeeriumi pädevuse kohane õigusloome.“.</p> <p>Kuna eelnõus oli soov eraldi välja tuua andmepoliitika ja -halduse temaatika, siis tuleb lähtuda digiarengu vaatest tervikuna ning ühisest lähenemisest ka teiste digiarengu valdkonna teemadest. Seetõttu on välja toodud praegu hõlmatud suuremad valdkonnad, millega digiarengu valdkonnas tegeletakse. Sõna „sealhulgas“ viitab sellele, et need on praegu teadaolevad teemad, millega digiarengu valdkonnas tegeletakse. Täpsemalt saab teemade lahti selgitada Justiits- ja Digiministeeriumi põhimääruse tasandil.</p>	
<p>1.2. Sõnastada eelnõu § 1 punktis 4 esitatud § 63 lõike 1 ja seletuskirja lisaks 1 olevas muutmist vajavate Vabariigi Valitsuse ja ministri määruste loetelus</p>	<p>Arvestatud osaliselt. Digivaldkonna koordineerimine läheb täies ulatuses üle Justiits- ja Digiministeeriumile. Muudetud eelnõu ja seletuskirja.</p>

<p>Vabariigi Valitsuse määruste muutmise eelnõu kavandi §-s 7, millega muudetakse Vabariigi Valitsuse 23. oktoobri 2002. a määrust nr 323 „Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi põhimäärus“, punkti 2 tekst järgmiselt: „(1) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas on riigi majandus-, ettevõtlus-, tööhõive- ja tööturupoliitika kavandamine ja elluviimine; ettevõtete teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni toetamine ja korraldamine; ettevõtlusvaldkonna arendamine ja korraldamine; reaalamajanduse, ettevõtja digivärava, tööstuse, kosmose ja turismi valdkonna arendamine; Euroopa Liidu ühtse digivärava arendamise koordineerimine; ekspordi arendamine ja investeringute kaasamise toetamine, sealhulgas välisinvesteringute usaldusväärsuse tagamine; metroloogia, standardiseerimise, sertifitseerimise, akrediteerimise, tegevuslubade, registrite, tarbijakaitse, toote- ja tööstusohutuse, kaubanduse ja kaubanduse kaitsemeetmete korraldamine, riigi tegevusvaru haldamine, ohutusjuurduse korraldamine, meediateenuste riiklik järelevalve; töösuhete ja töökeskkonna korraldamine ning võrdse kohtlemise ja soolise võrdõiguslikkuse edendamine ja koordineerimine ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine.“.</p>	
<p>1.3. Täiendada eelnõu § 1 uue punktiga 5 (muutes vastavalt järgmiste punktide numeratsiooni) järgmises sõnastuses: „5) paragrahvi 63 lõike 2 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;“. Kuna Riigi Infosüsteemi Amet viiakse eelnõu § 1 punktiga 3 Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisalasse, tuleb vastav punkt Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas kehtetuks tunnistada.</p>	<p>Arvestatud osaliselt. Täiendatud eelnõud ja seletuskirja, arvestades MKM ettepanekut seose Maa- ja Ruumiameti viimisega MKM valitsemisalasse.</p>
<p>1.4. Sõnastada eelnõu § 1 punktis 6, millega täiendatakse Vabariigi Valitsuse seaduse § 10519 lõigetega 10–14, lisatavad lõiked 10 ja 11 järgmiselt: „(10) Justiitsministeerium korraldatakse ümber Justiits- ja Digiministeeriumiks alates 2025. aasta 1. jaanuarist. Ümberkorraldamisega seotud toimingud teeb justiits- ja digiminister. (11) Kõigis õigussuhetes, milles Eesti Vabariiki on käesoleva seaduse § 59 lõikes 1 sätestatud valdkonnas esindanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kuni 2024. aasta 31. detsembrini, loetakse</p>	<p>Arvestatud osaliselt. Muudetud eelnõu ja seletuskirja.</p>

<p>alates 2025. aasta 1. jaanuarist Eesti Vabariigi esindajaks Justiits- ja Digiministeerium.“.</p> <p>Kuna tegemist on Vabariigi Valitsuse seadusesse lisatavate rakendussätetega, on vaja sätetesse lisada ka tähtajad. Vastasel korral, kui jätta sätetesse tähtajad lisamata ning eelnõu jõustub seadusena 1. jaanuarist 2025, siis ei selguks lisatud rakendussätetest, et mis ajast Justiitsministeerium ümber korraldatakse või mis ajast esindusõigus loetakse üle läinuks. Analoogselt on rakendussätted sõnastatud ka eelmisel ministeeriumide ümberkorraldamisel 2023. aastal Vabariigi Valitsuse seaduse § 105.19 lõigetes 1 ja 3–5.</p>	
<p>1.5. Jätta välja eelnõu § 1 punktis 6, millega täiendatakse Vabariigi Valitsuse seaduse § 105.19 lõigetega 10–14, lõikest 13 tekstiosa „ja § 63 lõikes 1“, kuna eelnõus ei ole planeeritud Regionaal ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisalast üleminevaid teemasid Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile. Kuna aga samaaegselt oleme ette valmistanud eelnõu viimati nimetatud teemas (vt kirja lisad), siis võib see tekstiosa eelnõusse jääda tingimusel, et täiendate seletuskirja selgitusega, et sättes esitatud viide Vabariigi Valitsuse seaduse § 63 lõikele 1 on mõeldud reguleerimaks Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumist Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile liikuvaid teemasid või lisate ministeeriumide ümberkorraldamistega seonduvad muudatused ühte eelnõusse.</p>	<p>Arvestatud. Eelnõu ja seletuskirja on muudetud.</p>
<p>1.6. Sõnastada eelnõu § 1 punktis 6, millega täiendatakse Vabariigi Valitsuse seaduse § 105.19 lõigetega 10–14, lisatav lõige 14 järgmiselt: „(14) Riigi Teatajas avaldatud kehtivates õigusaktides teeb käesoleva paragrahvi lõigetes 312 ja 413 sätestatud muudatused Riigi Teataja väljaandja kolme kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõigete 12 ja 13 jõustumisest arvates.“. Praegu on sõnastuses viited valed ning kõnealune § 105.19 on juba jõustunud 01.07.2023. a ning seega tuleb täpsustada, et Riigi Teataja teeb muudatused lõigete 12 ja 13 jõustumisest arvates.</p>	<p>Arvestatud. Eelnõu ja seletuskirja on muudetud.</p>
<p>1.7. Täiendada eelnõu § 6 punktiga 3 järgmises sõnastuses: „3) seaduse lisa 3 punktis 16.5. asendatakse arv „191“ arvuga „155“. Valdkonna liikumisega Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumist Justiitsministeeriumi on</p>	<p>Mitte arvestatud. Muudatus ei ole seotud ministeeriumide valitsemisalade muutmisega ega Vabariigi Valitsuse seaduse muutmisega.</p>

<p>otstarbekas muuta riigilõivuseaduses ka üks ebatäpsus. Riigilõivuseaduse lisas 3 muudetakse üks riigilõivumäär 191 eurolt tagasi 155-ks euroks, kuna ekslikult muudeti riigilõivuseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadusega (298 SE) nimetatud riigilõivu, kuid reaalselt vajadust selleks ei esinenud ning seega on vajalik riigilõivu tagasi muutmine.</p>	
<p>1.8. Sõnastada eelnõu § 7 järgmiselt: „§ 7. Seaduse jõustumine (1) Käesoleva seaduse § 1 punkt 5 jõustub 2024. aasta 1. novembril. (2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 1–4 ja 6, §-d 2–5 ning § 6 punktid 1 ja 2 jõustuvad 2025. aasta 1. jaanuaril.“. Muudatuse kohaselt jõustub riigilõivuseaduses eelmine aasta ekslikult tehtud muudatuse parandus üldises korras, riigisekretäri haridusnõuet puudutav säte 01.11.2024 ning sätted, mis puudutavad ministriumide ümberkorraldamist ning on eelnõu põhisisuks, 01.01.2025. Ministriumide tegevus on otstarbekas ümber korraldada alates 01.01.2025, kuna ümberkorraldamine ei puuduta sisuliselt ainult Majandus- ja Kommunikatsiooniministriumi ning Justiitsministriumi, vaid ka Regionaal- ja Põllumajandusministriumi ning Kliimaministriumi ja ka Maa- ja Ruumiameti loomist, mida puudutav eelnõu on Riigikogu menetluses (457 SE) ning on planeeritud jõustuma samuti 01.01.2025. Ehk valdkondi korraldatakse ümber ka teiste ministriumide vahel ning mõistlik on teha kõik ministriumide ümberkorraldused üheaegselt. Samuti ei ole valitsemisalade töö ümberkorraldamisest tingitud eelarvete ümberarvestamine praeguses lühikeses ajaraamis enam võimalik, sest:</p> <p>1) valitsemisalade alla jäävate ja ära liikuvate eelarvete suurust ei ole võimalik ette prognoosida nii, et kõik summad täpselt vastaksid tegelikele lõplikele kuludele. See võib kaasa tuua olukorra, kus ümberkorraldustest puudutatud valitsemisaladel tekivad aasta lõpus kulud, mille jaoks neil ei ole 2024. aasta riigieelarve seadusega piisavalt eelarvet kinnitatud. Kuid eelarvete hilisemaks korrigeerimiseks puudub võimalus, sest rohkem 2024. aasta riigieelarve seaduse muudatusi sel aastal ei koostata ja kõnealune seadus kaotab kehtivuse 31.12.2024;</p>	<p>Arvestatud osaliselt. Justiitsministrium ümberkorralduse jõustumise ajaks jääb 1. november 2024. Kuni muudatuse jõustumiseni on minister olukorras, kus ta vastutab teise ministrium valitsemisalal oleva valdkonna eest, kuid tal puuduvad vajalikud hoovad (õigusaktide andmine, vajaliku personali värbamine) selle valdkonna mõjutamiseks. Seetõttu on eelnõu varajasem jõustumine vajalik.</p> <p>Muus osas arvestatud MKM märkusega.</p>

<p>2) ministeeriumitel ja allasutustel ei ole piisavalt ajalist ressurssi ja tööjõudu, et teha kolme protsessi korraga:</p> <p>2.1) koostada 2024. aasta riigieelarve seaduse muudatust, prognoosides ja arvestades ümber kõik valitsemisalade töö ümberkorraldamisest tulenevad kulud seisuga 01.11.2024;</p> <p>2.2) koostada uute valdkondade jaotuse alusel 2025–2028 riigi eelarvestrateegiat ja 2025. aasta riigieelarve seaduse eelnõud, mille valmimise tähtaeg on hiljemalt 30.09.2024;</p> <p>2.3) teostada 2025–2028 perioodi eelarvetes suuremahulisi kärpeid, sh peab vastu võttev ministeerium otsustama ka üle tuleva valdkonna kärped ning ära liikuva valdkonnaga tuleb kärpe ettepanekud uue ministeeriumi jaoks kaasa anda. See toob MKM-i valitsemisalale kaasa topelt koormuse kärpete tegemisel. Ühtlasi tuleb digiarengu valdkonna üle tulemisel üle anda ka digiarengu valdkonna varad, sh domeenid ja kaubamärgid. Seega kooskõlastame eelnõu tingimusel, et ministeeriumide tegevuste ümberkorraldamiste sätted jõustuvad 01.01.2025.</p>	
<p>1.9. Välja jätta seletuskirja lisaks 1 olevas muutmist vajavate Vabariigi Valitsuse ja ministri määruste loetelus Vabariigi Valitsuse määruste muutmise eelnõu kavandi §-st 7, millega muudetakse Vabariigi Valitsuse 23. oktoobri 2002. a määrust nr 323 „Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi põhimäärus“, punkt 1 (muutes vastavalt järgmiste punktide numeratsiooni §-s 7), kuna Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi põhimääruse § 10 sõnastus ei vaja ainult Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Justiitsministeeriumi ümberkorralduste tulemusena muutmist.</p>	<p>Arvestatud. Seletuskirja lisa teksti muudetud.</p>
<p>2.1. Juhime tähelepanu, et Justiitsministeeriumi nimetus on vaja muuta Justiits- ja Digiministeeriumiks ka Vabariigi Valitsuse seaduse § 59 lõike 3 sissejuhatavas lauses ning § 75³ lõigetes 1 ja 2.</p>	<p>Mitte arvestatud. Ettepanek kaetud eelnõu § 1 punktiga 12.</p>
<p>2.2. Sõnastada seletuskirja 3. osa „Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs“ sissejuhatav lause järgmiselt: „Eelnõus on kuussetse paragrahvi, milles nähakse ette kuue seaduse muutmine ja eelnõu jõustumine.“. Kuna eelnõus on seitse paragrahvi, siis on praegu seletuskirjas olev lause eksitav.</p>	<p>Arvestatud osaliselt. Muudetud eelnõu ja seletuskirja arvestades MKM ja REM mitteametlikku ettepanekut lisades eelnõusse ka MARU üleviimisega seotud seaduste muudatused.</p>

2.3. Seletuskirja leheküljel viis on kaheksandas lõigus valesti viidatud Vabariigi Valitsuse seaduse §-le 105 ²⁰ . Palume viide asendada §-le 105 ¹⁹ .	Arvestatud. Seletuskirja muudetud.
2.4. Seletuskirja kuuenda lehekülje kuuenda lõigu esimeses lauses viidatakse sulgudes olevas lauseosas muutmist vajavate Vabariigi Valitsuse ja ministri määruste loetelule kui lisale 2. Juhime tähelepanu, et tegemist on lisaga 1 ning palume seletuskirja vastavalt muuta. Samuti viidatakse muutmist vajavatele määrustele, kui lisale 1, seletuskirja osas 7 „Rakendusaktid“.	Arvestatud. Seletuskirja muudetud.
2.5. Juhime tähelepanu, et seletuskirja kaheksanda lehekülje teises lõigus on eksitud digiarengu valdkonna ametnike arvus. Märgitud on arvuks 50, kuid digiarengu valdkonnas on 57 ametnikku. Sellele arvule lisandub tugipersonal. Palume seletuskirja parandada	Arvestatud. Seletuskirja muudetud.
3. Ühtlasi esitame Teile käesoleva kirjale lisatuna muudatusettepanekud, mis puudutavad Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ümberkorraldusi. Palun lisada need muudatused Teie kooskõlastamisele esitatud eelnõusse.	Arvestatud. Eelnõu ja seletuskirja vastavalt MKM ettepanekutele muudetud.
4. Samuti esitame digiarengu valdkonna vaatest eelnõu seletuskirja ja selle lisa (määruste kavandid) normitehnilised täpsustused ja sisendi, mida ei ole otstarbekas kooskõlastuskirja lisada, otse e-kirjaga eelnõu koostajale.	Arvestatud. Eelnõud ja seletuskirja muudetud.
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	
Eesti Reformierakonna, Erakond Eesti 200 ja Sotsiaaldemokraatliku Erakonna valitsusliidu programmis aastateks 2024–2027 kokku lepitud eesmärkide saavutamise tulemuslik juhtimine eeldab lisaks Justiitsministeeriumi ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi vahelise tööjaotuse ümber korraldamisele ka Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi vahelise tööjaotuse ümber korraldamist. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning Regionaal- ja Põllumajandusministeerium on koostöös ette valmistanud asjakohase Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu, mis on käesolevale kirjale lisatud. Palume liita kõnealune eelnõu Teie poolt välja töötatud Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõuga, kuid rõhutada	Arvestatud. MKM ja REM poolt esitatud eelnõu osa, mis käsitleb Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi vahelise tööjaotuse ümber korraldamist eelnõuga liidetud.

siinjuures, et ümberkorraldused Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi vahelises tööjaotuses peavad jõustuma 1. jaanuaril 2025. a.	
Siseministeerium	
1. Palume eelnõu § 1 täiendada järgmise muutmispunktiga: „X) paragrahvi 66 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „arengu“ sõnadega „ja elanikkonnakaitse“;“ Muudatuse tulemusel ei hakka Siseministeerium juhtima teiste ministeeriumite valitsemisala elanikkonnakaitse tegevusi ega nende valdkondlike arendusi, vaid koordineerib üldist elanikkonnakaitse poliitikat. Siseministeerium veab juba täna eest elanikkonnakaitse arendamist ning Päästeamet täidab elanikkonnakaitse asutuse ülesandeid. Muudatusega täpsustakse, et elanikkonnakaitse kavandamise ja koordineerimise eest seisev minister on siseminister.	Arvestatud. Eelnõu ja seletuskirja vastavalt täiendatud.
2. Lisaks juhime tähelepanu, et eelnõu seletuskirjas on toodud nagu eelnõu koosneks kuuest paragrahvist. Tegelikult muudetakse küll kuute seadust kuue paragrahviga, kuid seitsmendal paragrahvis sätestatakse jõustumise tähtaeg.	Arvestatud. Seletuskirja muudetud.
Riigikantselei	
1. Riigi Infosüsteemi Ameti üleviimisel Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisalasse tuleb muuta ka Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala ametite ja inspeksioonide regulatsiooni ja jätta sealt Riigi Infosüsteemi Amet välja, st tunnistada kehtetuks § 63 lg 2 p 1.	Arvestatud. Muudetud eelnõu ja seletuskirja.
2. Juriidilise hariduse nõude väljajätmine riigisekretäri ametikoha haridusnõudest. Riigisekretäri juriidilise hariduse nõudest loobumine ei ole valitsuse õiguspärasest ja sujuvat otsusetegemist takistav asjaolu juhul, kui sellega kaasneb läbimõeldud ja toimiv lahendus, mis tagab, et jätkub seni riigisekretäri juriidilisest haridusest sõltuvate ülesannete täitmine. Eesti Vabariigi põhiseadus ja Vabariigi Valitsuse seadus (edaspidi VVS) näevad ette riigisekretäri sõnaõigusega osalemise Vabariigi Valitsuse istungitel (VVS § 18 lg 3) ning Vabariigi Valitsuse õigusaktidele kaasallkirja andmise (VVS § 81 lg 2).	Selgitame: Riigisekretär on tippjuht, kelle roll eeldab laiaulatuslikke teadmisi ja kogemusi, mitte ainult õigusalasest vallas, vaid ka näiteks haldus-, juhtimis- ja poliitilises sfääris. Seetõttu ei piirata eelnõu kohaselt riigisekretäriks sobivate isikute ringi edaspidi vaid juriidilist kõrgharidust omavate isikutega. Riigisekretäri juriidilise hariduse nõudest loobumine ei ole valitsuse õiguspärasest ja sujuvat otsusetegemist takistav asjaolu. Riigisekretär saab

<p>Riigisekretär tagab kaasallkirjaga, et õigusakt on sisuliselt ja vormiliselt põhiseadusega ja seadustega kooskõlas, või keeldub kaasallkirja andmisest kirjalikult motiveerituna (VVS § 81 lg 4). Riigisekretäri üks VVSis toodud ülesannetest on jälgida, et Vabariigi Valitsuse õigusaktide eelnõud oleksid vastavuses põhiseaduse ja muude seadustega (VVS § 81 lg 2). Ka eelnõu juurde kuulavas seletuskirjas on märgitud, et riigisekretär võtab sõnaõigusega osa Vabariigi Valitsuse istungitest ja jälgib, et õigusaktide eelnõud oleksid kooskõlas põhiseadusega. Samuti on seletuskirja kohaselt riigisekretäri pädevuses juriidilised nõuanded. Täiendavalt teeb riigisekretär kehtiva seaduse kohaselt peaministrile ettepanekuid ministri õigusakti peatamise ja kehtetuks tunnistamise küsimuste päevakorda arvamise kohta. Neid sätteid ei ole eelnõuga kavas muuta ning eelnõust ega seletuskirjast ei tulene ka, kuidas nimetatud ülesannete täitmist mõjutab juriidilise hariduse olemasolu või kuidas neid kohustusi edaspidi täidetakse. Ühelgi teisel Riigikantselei ametnikul ei ole Vabariigi Valitsuse istungitel seaduse järgi sõnaõigust. Samuti on nõupidamisi, kus lisaks valitsusliikmetele osalebki ametnikest ainult riigisekretär, kes peab tagama kohapealse nõustamise ka juriidilistes küsimustes ja vastuvõetavate otsuste õiguspärasuse. Seega tuleks eelnõus ja seletuskirjas täpsustada, kuidas juriidilise hariduse nõude puudumine ei takista riigisekretäril põhiseaduses ja VVSis ettenähtud ülesannete täitmist. Lisaks tuleks sisustada riigisekretäri Vabariigi Valitsuse istungil osalemise eesmärk ja ülesanne. Näitena võib tuua Soome riigikantselei eeskujut, kus riigisekretäri ametikoht on poliitiline ja ilma juriidilise hariduse nõudeta. Täiendavalt on aga riigisekretäri asetäitja mittepoliitiline ning juriidilise hariduse nõudega, et tagada ülaltoodud ülesannete õiguspärane täitmine. Seletuskirja kohaselt ei piirdu riigisekretäri ülesanded tulevikus juriidilise nõuandega. Eelnõuga ei lisata Riigikantseleile uusi ülesandeid ega muudeta olemasolevaid. Praegu on seadusega Riigikantseleile pandud ülesanded laia ampluaaga ega piirdu ainult juriidilise nõuandega. Näiteks on Riigikantselei koordineerida kogu riigi strateegiline planeerimine. Riigikantselei korraldab kõrgemate riigiametnike konkursse ja tegeleb tippjuhtide arendamisega. Samuti on Riigikantselei koordineerida</p>	<p>oma õigusvaldkondade ülesannete täitmisel toetuda Riigikantselei õigusekspertidele.</p> <p>Täiendatud seletuskirja.</p>
---	--

<p>Euroopa Liidu asjades Eesti seisukohtade kujundamine ning riigi julgeolekuolukorra analüüsimise ja hindamise juhtimine ning kogu riigikaitse planeerimine. Samuti koordineerib Riigikantselei täidesaatva riigivõimu asutuste tegevust riigikaitse arendamisel ja korraldamisel ning üleriigilist strateegilist kommunikatsiooni ning töötab välja riigi kriisireguleerimise poliitika ja koordineerib selle elluviimist. Viimaste aastate jooksul on neist eriti olulisena esile kerkinud kriisireguleerimine, julgeolekuolukorra analüüsimine, riigikaitse arendamine ja strateegilise kommunikatsiooni korraldamine. COVID-19 pandeemia ja peaministrile suuremad volitused toonud eriolukord, samuti Venemaa täiemahuline sõjategevus Ukraina vastu kinnitasid riigisekretäri ning Riigikantselei rolli tähtsust nii peaministri tegevuse kui ka valitsuse kiire ja sujuva otsusetegemise toetamisel ning erinevate osaliste pingutuste koordineerimisel, et suures kriisis või selle eelõhtul suudetaks kriisile reageerida parimal võimalikul moel. Seletuskiri sedastab, et Riigikantselei kujundatakse ümber valitsuse suuremaid reforme toetavaks strateegiliseks üksuseks, samas ei käsitle eelnõu Riigikantseleile lisatavaid uusi ülesandeid ja nende mõju senistele ülesannetele või seniste ülesannete ümberkujundamist. Täiendavad ülesanded või seniste ülesannete ümberkujundamine ei tohiks tulla kriisidega seonduva arvelt. Kokkuvõtteks on riigisekretäri juriidilise hariduse nõudest loobumise korral oluline tagada riigisekretärile seadusega pandud ülesannete täitmise terviklik ja läbimõeldud lahendus.</p>	
Riigi IT Keskus	
<p>Saime tutvumiseks "Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu". Kuna meilt otsest tagasisidet ei küsitud, kuid ülemineku ajakava tekitab küsimusi, siis panen meie kommentaarid meiliga. Ehk on abiks ja aitab kaasa:</p> <p>Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskus (edaspidi RIT) ei soovita teha eelarvelisi muudatusi novembri kuu seisuga, vaid need on otstarbekad teha uue kalendriaasta algusega.</p>	Teadmiseks võetud.

Juhime tähelepanu, et kalendriaasta sees eelarvete tõstmised on seotud suurema töökoormusega kõikidele osapooltele, sh ministeeriumitele. Näiteks peab RIT KAISi mudeli ringi tegema. Kuivõrd see on väljast ostetud teenus, siis on see seotud otseselt lisaväljaminekutega, millega ei ole RIT eelarves arvestatud. Eraldi keerukust tekitab partneritega suhtlus ning arvete järelkonteerimine.

Eelarve muutmine kalendriaasta keskel, eriti kahe kuu lõikes, on ebapraktiline ja koormav. Selline otsus nõuab täiendavaid ressursse ning seab ohtu RITi võime keskenduda 2025. aasta eelarve koostamisele ja rakendamisele. Käesoleva kalendriaasta lõpp on kriitiline periood strateegiliseks planeerimiseks, lisaks varade inventuuri korraldamine ning RIT olemasolevad ressursid on suunatud nende tegevuste läbiviimisele.

Varasemad kogemused on selgelt näidanud, et eelarve muutmine kalendriaasta keskel toob kaasa keerukusi ja viivitusi. On tõenäoline, et selline otsus nõuab hilisemaid korrekture, mis suurendavad administratiivset koormust ja võivad põhjustada eelarve täitmisega seotud probleeme. Kuivõrd käesolev ümberkorraldamine toimub sügisel, puudub võimalus teha vajalikke korrekture hilisema eelarveseaduse raames.

Lisaks on veel detailidesse minnes palju argumente ja näiteid, mis kõik puudutavad ka RITi tööd - varad, amortisatsioonid, periodiseerimised, ettemaksed, toetused, omatulud, käibemaksud, WBS koodid jne, need kõik vajavad ümberjagamist ja uut planeerimist.